

„NAŠ GLAS“ izide vsakega prvega, desetega in dvajsetega v mesecu. Naročnina za celo leto Din 40.—, za pol leta Din 20.—, za četrt leta Din 10.—. — Za inozemstvo je dodati poštino. — Oglasi po ceniku. —

NAŠ GLAS

Uredništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica 6/1. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Upravišтво: Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 6. Račun poštne hranilnice v Ljubljani štev. 11.467.

List za državne nameščence in upokoјence.

Zgodovinska desetletnica.

Dne 16. t. m. je preteklo deset let, kar je zasedel kraljevi prestol naš vzvišeni vladar, prvi kralj Jugoslavije, Nj. Vel. Aleksander I. Vsa ta doba je priča nezaslišanega razvoja in vsestranskega razmaha našega naroda, ki je pod svojim modrim, krepkim in pravičnim vladarjem napredoval na vseh poljih duhovnega in gmotnega življenja za nekaj krat po deset let. Ne bomo naštevali velikih državnih in zakonodajalskih činov, ki so položili temelje moderno urejeni državni upravi, odprli prosveti pot v narod, razširili trgovino in industrijo, ustvarili zdravstveno in socialno skrbstvo. Če nič drugega, že samo dejstvo, da je postal naš kralj Zedinjevalec, ki je ustvaril enotno, skupno, mogočno

Jugoslavijo, je dovolj, da bo Njegovo ime blestelo v naši zgodovini z enakim sijajem poleg imena Njegovega blagopokojnega očeta, junaškega kralja Petra Osvoboditelja.

Ko se vrše v teh dneh vsepovsod po državi slovesnosti, se jim s prav posebno iskreno radostjo pridružuje celokupni stan državnega uslužbenstva. Kot zvesti delavci za še večji procvit vse države in naroda stoje državni uslužbenci z enako zvestobo ob svojem vladarju, ki jim je živ simbol pravičnosti, dobrotljivosti in modrosti.

Naj srečno živi in vlada še dolgo let Nj. Vel. kralj Aleksander I.! Naj živi ves vzvišeni Njegov kraljevski dom! Naj živi Jugoslavija!

Stanovanjsko vprašanje v Zagrebu.

Po zagrebških listih posnemamo, da so v minulem letu zgradili v Zagrebu izredno veliko število novih stanovanjskih poslopij. Stavbna delavnost je bila razmeroma enako živahna v središču mesta, kakor na periferiji. Zgradili pa so: eno poslopje v pet nadstropij, petnajst stanovanjskih hiš s 4 nadstropji, 33 trinadstropnih stavb, 41 dvonadstropnih, 90 hiš z enim nadstropjem, 238 pritličnih stavb, 9 pritličnih stavb s stanovanji v podstrešju in 10 stanovanjskih poslopij na dvoriščih. Razen teh 437 stanovanjskih poslopij je bilo v Zagrebu v minulem letu zgrajenih še osem tovarnih, 8 večjih skladišč, 17 poslopij za obrtne namene in tri začasne zgradbe.

Na novo so se dogradili razni deli, oziroma nadstropja k štirim trinadstropnim stavbam, k devetim dvonadstropnim, k 8 enonadstropnim, k 2 pritličnim stavbama z mausardami, prizidalo se je pa precej stanovanjskih delov k že postoječim zgradbam, in sicer vsega skupaj 29 prizidav, mimo tega pa 83 popravil, oziroma temeljitih prezidav starih stanovanjskih hiš.

Iz tega pregleda je razvidno, da je bila stavbna delavnost v Zagrebu v letu 1930. izredno živahna. Zanimivo pa je, da ta stanovanjska delavnost tudi letos ni prav nič pojenjala, ker je mestno županstvo že doslej dovolilo veliko število novih gradb in jih je že nad 100 hiš v delu.

Pred vojno se je v Zagrebu, kakor v glavnem tudi pri nas v Ljubljani

in v drugih mestih približno z enakim številom prebivalstva in enakimi socialnimi razmerami, amortizirala vložena glavica pri stanovanjskih hišah v 10 do 25 letih. Ker se je mesto Zagreb po vojni nenavadno naglo začelo razvijati in je število prebivalstva nenadoma zelo naraslo, se je kmalu (prav kot v Ljubljani in drugih slovenskih mestih) pojavilo občutno pomanjkanje stanovanj. Zaradi tega so seveda tudi zrasle stanovanjske najemnine, kar je spet podžigalo kapitaliste, da so vlagali denar v gradnjo novih poslopij. Zaradi pretirano visokih najemnin so mnogi izmed teh novih hišnih lastnikov računali, da se jim bo v gradnjo vložena glavica amortizirala že v 5 do 10 letih. Seveda je to mogoče le na račun in v škodo ubogih stanovanjskih najemnikov, v prvi vrsti javnih in zasebnih uradnikov, delavcev, revnejših obrtnikov, in drugih, ki se brezvestnemu odiranju hišnih lastnikov niso mogli uspešno braniti.

Navzlic silnemu številu stanovanjskih poslopij, ki so bila zgrajena po vojni, je v Zagrebu še vedno občutiti veliko pomanjkanje malih in srednjih stanovanj. Ta so tudi sorazmerno najdražja. Razmere so torej prav enake našim. V naslednjem podamo nekaj statističnih podatkov, iz katerih bo razvidno, kako nesorazmerno draga so stanovanja v Zagrebu in kako nujno potrebna bi bila čim širša stanovanjska zaščita vsaj tistega dela najemnikov, ki prejema stalno plačo, pa bodisi od duševnega ali ročnega dela.

V sredini mesta velja povprečno stanovanje s 4 do 5 sobami in z vso udobnostjo od 2500 do 3000 Din, stanovanje treh sob 1400 do 1800 Din, stanovanje 2 sob 1000 do 1500 Din, dočim se je povprečno plačevalo za preprosto tesno stanovanje z eno sobo, kuhinjo in pritliklinami do 750 Din in celo več na mesec.

V mestnih delih izven središča mesta se je pa v minulem letu plačevalo običajno za 4 do 5 sobno stanovanje s primernimi modernimi pritliklinami 2000 do 2500 Din, trisobna stanovanja so se oddajala za ceno od 1300 do 1500 Din mesečno, za stanovanje 2 sob s pritliklinami so hišni lastniki povprek zahtevali od 800 do 1200 Din za enosobna stanovanja s kuhinjo pa do 600 in več dinarjev na mesec.

Slabša, nehygienjska in neudobna stanovanja v predmestjih in daleč izven mestnega središča so veljala običajno do 400 Din in so obsegala po večini samo sobo in kuhinjo.

Če pregledamo to statistiko, ki se v celoti strinja z ljubljanskimi razmerami, vidimo, da so cene stanovanj za državno uslužbenstvo, posebno še za številnejše družine, naravnost nedosegljive. Če pa primerjamo s temi najemninami višino službenih prejemkov državnega uradništva, posebno še upokoјenih uslužbencev, vidimo, da je to razmerje še bolj neprirodno. Saj so morali (in morajo še vedno) v posrednih primerih poedini državni nameščenci od svojih itak skromnih prejemkov oddajati več kot tretjino, tudi polovico hišnemu lastniku za stanovanje. Da z ostankom svoje skromne plače, oziroma še skromnejše pokojnine le z največjo težavo prehranijo sebe in svoje družine, bo jasno vsakomur. Da je pa možno, tako življenje samo v škodo zdravju, posebno

še otrok, bolnih in starih ljudi, je prav tako jasno.

Zato je težnja državnega uslužbenstva po vsi naši banovini kot sploh povsod po naši državi, doseči ponovno uvedbo stanovanjske zaščite ali pa vsaj zakonito maksimiranje stanovanjskih najemnin, lahko umljiva. Dočim dosledno padajo cene posameznim živilskim predmetom, nekaterim industrijskim in obrtnim proizvodom in raznim drugim predmetom vsakodnevnih potreb, med njimi tudi cene stavbnih materialov, stanovanjske najemnine absolutno ne kažejo tendence k znižanju. Ker bo vsem ljudem s stalnimi plačami nemogoče dolgo časa vztrajati pri sedanjih nizkih prejemkih in tako nesorazmerno in neupravičeno visokih najemninah, bo treba — če pri hišnih lastnikih v zadnjem hipu ne zmaga uvidevnost, da v svojem lastnem interesu znižajo cene stanovanjem — da država uredi to perečo vprašanje in zaščiti vsaj državne uslužbence pred nadaljnjim izkoriščanjem ter jim s tem olajša življenje.

Vprašanje stanovanja je za vsakega človeka najnujnejše, najvažnejše. Najprej pride poleg hrane skrb za streho nad glavo, vse drugo sledi. Od stanovanja so odvisne socialne, zdravstvene in kulturne razmere vsega naroda: slaba, tesna in nehygienjska stanovanja, kot jih vidimo v večini delavskih kolonij in po stanovanjskih kasarnah, zidanih zgolj zaradi čim večjega profita, so leglo in izvor telesnim in duševnim boleznim, jetike in alkoholizma in npravnega propadanja posameznikov, družin in rodov. Udobna, prijazna in zdrava bivališča pa vzgajajo zdrav, trezen in npravnstveno krepak rod. Zato je stanovanjsko vprašanje pereč socialni problem vsega naroda, državni problem prve vrste in je pravilna njegova rešitev prav v življenjskem interesu celokupnosti države same. L. A.

Za red in pravičnost v narodnem gospodarstvu.

Iz spomenice, katero je nedavno predložila Kmetijska družba v Ljubljani g. banu dravske banovine, posnemamo tiste splošne zanimive odstavke, ki se tičejo predvsem konzumentov:

»Glavni odbor Kmetijske družbe je v svoji seji dne 10. julija ponovno obravnaval današnji težki položaj našega kmeta, za katerega ni videti še tako kmalu izboljšanja. Najbolj žalostno pa je dejstvo, da za vse, kar

ima naprodaj, mu drugi stanovi ponujajo naravnost sramotno nizke cene, medtem, kar mora sam kupovati, je še vedno drago kot tedaj, ko so bile cene za kmetijske produkte dvakrat tako visoke. Neverjetno pri tem pa je, da se navzlic nizkim cenam kmetijskih pridelkov isti v nadrobni prodaji nikakor niso ali pa le neznatno pocenili, tako da se konzum ne more zvišati. Konzumenti jih morajo skoro ravno tako drago plačevati, kakor nek-

Pierre Louys:

Bodalo.

Ime gospoda Walterja H... je danes preveč slavno, da bi ga bilo treba do kraja izpisati. Bil je moj prijatelj za štirindvajset ur, nekega dne, ko bi bila skoro oba obenem poginila.

Vkrcala sva se, ne da bi se bila poznala, na obrežni parobrod »Ville de Barcelone«, ki je plul med Tangerom, Gibraltarom in Oranom. Morje je bilo divje, viharno. Španski časopisi, katere smo kupili v Malagi, so poročali, da se je potopila ponosna križarka »Reina Regente«, ki je zšla v morskem trombo. Z njo je poginilo štiristo pet in petdeset častnikov in mornarjev. Še vedno mi je pred očmi po določa teh žalostnih poročil in neskončna vrsta imen utopljencev, ki je polnila črno obrobjeno naslovno stran lista, od zapovedujočega admirala do kuhinjskih posmivačev.

Odpluli smo še isti dan. Vreme se je zdelo, da je nekoliko ugodnejše, vendar tišina ni trajala niti pol ure. Komaj je ladja dospela na odprto morje, se je nagnila, se potopila, se spet zvrnila, legla na stran, da je pokalo v lesovju in se vsa tresla, kot ptiček, ki ga je zajela nevihta.

Val je zagnil ladjo in jo pokopal pod svojimi silnimi vodnimi množinami. Sledil mu je drugi. Še tretji in še sto drugih. Vso noč smo čuli, kako so padali težki valovi na krov, da so ječale deske. Včasih smo zajahali sleme velikega vala, kakor jajčja lupina, ki jo zaženeš v curek vodometla. Ladijski vijak, ki je tedaj pogledal iz vode, se je z neznansko hitrostjo vrtil in z oglušujočim hrupom kakor glas sirene pretrgal strašni šum viharja. Za hip je nastala med dvema trenutoma, ki so nam polnila ušesa z nepopisnim hrupom, tako globoka tišina, da se nam je zazdelo, da se že potapljamo. Bile so to ure brezprimerne veličine in tragične lepote.

Ko sem prihodnje jutro zlezal na krov in je vihar še pojenjal, se je približal kapitanu visok, temnorjav Maročan, tesno zavil v bel arabski plašč, ki je plaval v vetru.

»Kdaj dospemo v Melillo?« je rekel.

»V Melillo?« je odvrnil kapitan. »Še ne tako kmalu, dragi moj. Tako nekako čez dobra dva tedna. Prihodnjo pot.«

»Kaj praviš, čez dva tedna? Jaz potujem v Melillo, še danes.«

»Da, prav dobro! Šel boš iz Nemoursa. Pluli smo že mimo Melille brez postanka. Če bi bil poskušal pristati to noč,

ob vremenu, kakršno smo imeli, bi bil pogubil ladjo.«

Arabeč je srdito zaškrilpal z zobmi. Zamrmral je arabsko kletvino, v katero je zbral vso svojo divjo jezo. Nato je odšel na krov in drže se za ograjo, je s svojim temnim pogledom meril obzorje na vzhodni strani, kjer je ležala njegova domovina.

Jedilnica, ki sem jo odprl, je ostala čista, oziroma skoro čisto prazna. Od petdeset potnikov sta samo dva mogla zapustiti kabine. To je bila vrla popotnica, stara markiza de S..., mati nekega francoskega poslanca, katerega je gospod Jaurès že napadel. Razen nje je bil tam še g. Walter H... Obrnil se je name, poln dobre volje, kakršna se pojavlja po viharjih nočeh na morju in ki je nekam slična smehljaju okrevajočega.

»Bil sem pravkar pet let v Maroku,« mi je dejal, »in grem v Perzijo, preko Marseillea, Carigrada in Batuma. Povejte mi, imate radi Arabce?«

Po teh besedah sva začutila medsebojno simpatijo.

Walter H... je bil tedaj devetindvajset let star. Obraz mu je afriško solnce porjavelo in bil je gladko obrit, kot da je iz Oxforda, vendar je bil v potezah in

izrazu še precej francoski. Prehodil je vse maroške ceste in prepotoval celo del Sahare. Arabščino je govoril tako dovršeno, da sem ga zagledal nekoč v oranskem predmestju, kjer ga je obkolila gruča domaćinov, ki so mislili, da je evropski preoblečen mohamedanec.

»Ah!« je dejal, »preden ne greste tja doh v kraje med Fezom in Marakešom, tja pod Džebel Ajašin, ne boste spoznali pravih Arabcev. Povsod drugod so Arabci, večni podložniki Turkov, Francozov in Angležev; že izgubili s svobodo tudi plemenitost značaja. Najprej je podjarmila Evropa od tega plemena tripolitske kupce, mehkužne, v sinjo svilno oblečene Tunizijce, alžirske uradnike in miroljubne meščane. Okrog teh se zbira in gomazi revna in bojazljiva množica, ki bi se ob količak ugodni priliki precej uprla, dotle pa samo izteza roko.«

»Toda v Maroku...«

»Ah, tam doli! Tam doli živi staro davno plemo, ki ni bilo od postankov sveta še nikdar zasužnjeno. Mislim, da je to edinstven primer med vsemi narodi sveta. Tam živi še vedno osem milijonov svobodnih ljudi, sinov velikih zavojevalcev, ki so nekega dne na en mah zdirjali od obal Indijskega morja do bregov Loire in so se malone utaborili tam. To so stari

Še nikdar, niti v vojni dobi, ni bila razlika med nakupnimi cenami pridelkov in prodajnimi cenami konsumenta, blaga tako velika, kakor dandanes. In kdo pobere ta ogromen dobiček? Maloštevilni stan, ki je zaščiten po svojem zakonito določenem stanovskem zastopstvu. — Razen tega je danes mnogo preveč ljudi, ki žive le od posredovanja pri nakupu in prodaji živil ter jih s tem neupravičeno podražujejo.

Dobiček, ki si ga delajo nekateri na račun kmeta in na račun konsumenta meščana-delavca, je tako ogrožen, da se govori že o pravcatem oderuštvi, o izmozgavanju širokih plasti prebivalstva.

Visokospoštovani gospod ban! Da ne boste morda mislili, da je ta trditve pretirana, blagovolite se po svojih organih prepričati o naslednjih dejstvih:

1. Živina na sejmi je danes po 3 do 4 Din kg žive teže, boljši voli po 5 do 6 Din in le izjemoma se plača kak par po 7 Din kg; meso je po 16 do 20 Din, boljše po 24 Din, brez kosti celo po 34 Din za kg; teleta so po 6 do 8 Din, meso pa po 20 in 24 Din kg itd.

2. Pšenica je po 150 do 160 Din za 100 kg, moka po 300 Din, kruh se vedno po 5 Din kg, najceneje po 4-50 Din. Zemlje tudi niso nič večje in stanejo ravno toliko.

3. Vino prodajajo vinogradniki po 2 do 3 Din, najdražje po 5 Din liter, v gostilnah se toči še vedno po 16 do 20 Din. Znani so tudi primeri, ko je gostilničar kupil dobro vino po 3-50 Din za liter, prodaja ga pa po 24 Din.

In takih primerov bi se lahko naštel celo vrsto.

4. Če se gre v gostilno, so jedi in pijače ravno tako drage, kakor pred štirimi leti, četudi so cene pridelkom izredno padle.

V drugih banovinah so obrtniki sami uvideli težki položaj in znižali cene živilom.

Kot najprimernejša in najpotrebnejša sredstva za ublažitev krize, ki tare kmetско ljudstvo in konzumente, predlaga spomenica:

»1. Naj se začne strogo izvajati zakon o regulaciji in maksimiranju cen, da se odpravi oderuštvo.

2. Naj se navzlic obrtnemu zakonu dovoli nadrobno prodajo mesa kmetovalcem, oziroma njih zadrugam in drugim kmetijskim korporacijam na stojnicah poljubno v vseh mestih in trgih in industrijskih središčih tudi po obrtno izvežbanih osebah.

3. Naj se vinogradnikom dovoli prodajo njih lastnega vina brez plačanja trošarine poljubno po vseh nevinorodnih krajih, posebno v mestih in industrijskih središčih.

4. V kolikor bi te mere presegle kompetenco banske uprave se iste naproša, da instančnim potom doseže te olajšave.

Namen tega predloga glavnega odbora ni pritiskati na cene življenjskim potrebščinam in znižavati življenjski standard, ker je to naloga drugih slojev prebivalstva; ampak s tem, da se kolikor toliko približajo nakupne in prodajne cene, hoče omogočiti manj premožnim in revnejšim slojem lažjo nabavo živil in s tem večji konsum, kar bi prišlo kmetovalcem v korist, ker bi lažje in po primernejših cenah spravili svoje pridelke v denar.

Opozarjamo za danes samo na s avek v zadnjem odstavku, katerega smo podčrtali. Spomenica je tudi državnemu uslužbenstvu dala pouk in navodilo, kako naj si pomaga: z močnimi in neodvisnimi gospodarskimi organizacijami. Zato vsi v zadrugel!

Razširjajte „Naš Glas“!

Kako žive zasebni nameščenci.

Po statističnih podatkih, katere vsebuje letno poročilo Delavske zbornice za Slovenijo, je v dravski banovini vsega skupaj 6697 zasebnih nameščencev z uradnim značajem. Po službi se dele tako-le: pri obrti in industriji na splošno jih je zaposlenih 1242, pri denarnih zavodih 1148, pri rudniških podjetjih 659, v lesni industriji 529, v kovinskih industrijah 416, po odvetniških in notarskih pisarnah 331, v stavbnih podjetjih 304, v živilskih obratih 282, v kemični industriji 278, v tkalniški in predilniški industriji 275, v grafičnih podjetjih 177, v usnjarski industriji 153, v oblačilni industriji 150, v električnih podjetjih 129, v papirniški industriji 101, v steklarskih industrijah 52. Razen navedenih jih je pa še 471, ki so nastavljeni pri ustanovah, katere imajo več ali manj javen značaj, kakor so zavodi socialnega zavarovanja, cerkvene javne pisarne in občinske uprave. Teh slednjih pa že skoro ni mogoče več prištevati med zasebne nameščen-

ce, dasi jim tudi nedostaja značaj pravih javnih uslužbencev.

Zanimivi in poučni so skrbno zbrani podatki o višini službenih prejemkov zasebnih nameščencev. Nad 39.000 Din na leto ima 1325 zasebnih nameščencev, od 36 do 39.000 Din 257, od 33 do 36.000 Din 370, od 30 do 33.000 Din 353, od 27 do 30.000 Din 501, od 20.400 do 27.000 Din 1400, od 17.230 do 20.400 Din 318, od 12 do 17.230 Din 886, od 8640 do 12.000 Din 545, od 6000 do 8640 Din 157, pod 6000 Din na leto ima pa 90 zasebnih nameščencev.

Ta pregled službenih prejemkov dokazuje, da je gmojni položaj le-teh v dravski banovini prav nezadovoljiv. Število zasebnih nameščencev, ki prejemajo izpod 2000 Din čistih dohodkov po odbitku davka in dr. na mesec je izredno veliko, saj znaša 3396 oseb, torej več nego polovico vseh. Da je s takimi prejemki težko, oziroma skoro nemogoče prehraniti sebe in event. številnejšo družino, bo uvidel vsak.

Nasprotno je pa takih, ki imajo nad 36.000 Din na leto, to je več kot 3000 Din mesečnih kosmatih dohodkov (vse navedene številke označujejo dohodek brez raznih odbitkov) komaj 1582 Din, to je nekaj manj nego četrtnina vseh. In vendar je mesečna plača 3000 Din za številnejšo družino pri današnjih razmerah, posebe še pri

današnjih, absolutno in relativno pre-tiranih stanovanjskih najemninah, baš komaj zadostna za stanu primerno življenje. Videti je pa iz te statistike tudi, da je položaj zasebnega nameščentva, v glavnem vsaj, precej podo-ben gmojnemu stanju državnega uslužbenstva.

Mesarji so znižali cene . . .

Iz »Slovenca« objavljamo nekaj odlomkov članka, ki je izšel pod pred-njim naslovom in ki kaže upraviče-nost spredaj v izveščku objavljene spomenice naše Kmetijske družbe:

»Končno je mestna občina le po-segla v naravnost nevzdržne razmere, ki so vladale zadnje čase na ljubljanskem trgu s cenami mesa. Danes (1. avgusta) smo brali, da je tržna oblast znižala cene mesu, povrhu tega pa smo brali v nekih dnevnih modro razlago — slabo tolažbo za konsu-mente — da so cene mesu v Ljubljani najnižje in da bodo mesarji pri banski upravi že poskrbeli za izboljšanje svojega stališča ter da bodo predložili svoje kalkulacije.

Ugotavljamo, da je bilo znižanje cen mesu le malenkostno in še daleč ni v primeri s ceno žive teže klavne živine. Cene mesu se niso znižale po nobenem ključu, temveč samo približno in ne tako, kakor bi zahtevali opravičeni interesi konsumentov. Ako bi obveljal celjski ključ, bi morala mestna občina znižati cene dosti nižje, kakor pa jih je sedaj. In vendar je bil ta celjski ključ, ki je veljal za bivšo mariborsko oblast in ki so ga sestavili mesarji sami, razveljavljen samo zato, ker je bil preugoden za mesarje. Nj-kjer pa nismo brali, da bi kdo znižal tudi cene svinjskemu mesu in vendar so cene prašičem padle najbolj. Samovoljno postopanje mesarjev s ce-nami mesu bo prignalo tako daleč, da bo banska uprava le prisiljena izdati strokovnjaški stalni ključ za določa-nje cen mesu. Potrebno je postaviti stalni ključ, veljaven za vso banovino. Ta ključ naj določi odstotno razmerje, ki mora vedno veljati z ozirom na ceno žive teže, vrsto živine in mesa ter krajevne razmere. Anarhija, ki vlada sedaj v tem oziru, ker ni nobe-nega ključa, je v prilog, kakor smo že zadnjič poudarili, le mesarjem čudno je, da mesarji na zelo neroden način sami izdajajo, da so cene mesu pre-visoke. V bolnišnico namreč prav radi prodajajo prvovrstno goveje meso po 13 Din kg, medtem ko ga na drobno

prodajajo po 17 Din. Razlika 4 Din za kg v prodaji na drobno je tako vi-soka, da je ne opravičuje noben izgo-vor. Gotovo je namreč, da mesarji tudi v bolnišnico ne prodajajo brez dobička.

Ljubljanski mesarji bodo morali s cenami še nižje, ako bodo hoteli do-seči pravično razmerje med ceno žive teže in med ceno mesa. Da se bo to zgodilo, pa morajo posredovati vse oblasti, predvsem pa banska uprava, sodne oblasti, državno pravdnštvo, mestna občina in njen tržni urad. Nuj-no potrebno je, da izda banska uprava stalen ključ za določanje cen mesu, kakor smo ga prej omenili. Naj ban-ska uprava uveljavi vsaj celjski ključ, za katerega so mesarji sami priznali, da je zanje ugoden, ako ni možno, da bi izdala konsumentom bolj naklonjen ključ. Tudi s celjskim ključem bi bili konsumenti v tej stiski zadovoljni. Zaslužki vseh stanov in tudi vseh obrtnikov padajo. Mesarji se bodo morali navaditi, da ne bodo mogli da-lje dobivati takih dobičkov, kakor so jih v časih dobrih konjunktur. Vsi stanovi so v stiski, vendar nihče ne zahteva, da žive mesarji od izgube, temveč naj bodo njihovi dobički znosni za ljudstvo, ki tako in tako nosi težka bremena.

Vsem nam je še v spominu borba, katero je konec leta 1928. vodilo ljub-ljansko državno uslužbenstvo zoper draginjo, pri čemer je imelo na svoji strani vse ljubljanske konzumente brez razlike stanu. Zal akcija ni rodila vidnih uspehov in vendar bi nam bile danes, bolj ko kdaj potrebne lastne gospodarske proizvodjalne in prodajal-ne ustanove, ki bi preskrbovale dr-žavne nameščence z najpotrebnejšimi življenjskimi potrebščinami. Kdaj do-bimo v Ljubljani uradniško združeno pekarno (v Mariboru se že snuje), uradniško mesnico, mlekarno, prodajal-nico sadja in sočivja? To so naj-važnejše naloge naših stanovskih or-ganizacij. Kdo se jih loti? Edino le v samopomoči je rešitev.

Stanovanjske razmere v Ljubljani.

Da se nam ne bo očitalo, da vidi-mo ta važni problem prečrno, objav-ljamo iz članka, katerega je pod tem naslovom objavil »Slovenski Narod« dne 28. julija, nekaj odlomkov:

»Odkar je stanovanjska zaščita za vse sloje ukinjena, je debata o stano-vanjski mizeriji utihnula. Toda s tem še davno ni rečeno, da so stanovanj-ske razmere v našem mestu idealne.

Saj je bilo samo za avgustov termin približno 120 stanovanjskih odpovedi sodnim potom, pa tudi sicer je še več najemnikov, ki so jim bila stanovanja brez sodne intervencije odpovedana. Družin brez stanovanj je v Ljubljani okrog 150. Odpovedi zadevajo večji del siromašnejše najemnike.

Zanimiva bi bila statistika, koliko stanovanj je v novih in starih hišah

Saraceni! Pojte jih gledat, prav čudoviti ljudje so!»

Med tem se je parobrod, ki je spu-stil sidra, ustavil daleč pred prijazno obalo: Nemours je ležal ob morju, Ne-mours, edina ped maroške zemlje, kjer vihra francoski prapor, edina dolinica, ka-tero je maršal Bougeaud po zmagi pri Izljuju priboril od sultana.

Zlezla sva v čoln, da naju popelje na kopno. Nezadovoljni Maročani, katerega sem bil videl na krovu, je šel za nama in sedel na klop sredi čolna.

Opazoval sem ga: spustil je belo oglavnico plašča in videti je bila njegova ostro začrtana glava nad vitkim vratom. Poteze obraza so izražale veliko plemenitost. V obrvih je trepetalo dostojanstvo, katerega se je zavedal, in temno obsen-čevalo črne oči. Tenke ustnice in nosnice so potrjevale, da je njegova kri popolno-ma čista.

Walter H... je pričel govoriti z njim. Ime mu je bilo El Hadži Omar ben Abd el Nebi, kaid, poglavar plemena Sidi-Maluk.

Že večkrat je na povratku iz Tangera potoval k svojemu plemenu preko Melille, po stezah Riffa in vzdolž ob reki. Toda, ker je bil zašel stran od običajne smeri, se je vznemirjal zaradi poti, po kateri bi bil moral iti iz Nemoursa preko Lalla-

Marnie. Med velikim plemenom Udžda in njegovimi je vladalo divje sovraštvo.

Pokazal sem na dva samokresa, ki sta mu gledala izza rjavega pasu. Rekel sem mu:

»Saj si oborožen.«

Zaničljivo se je namrdil in zmignil z rameni.

»Pokalice!« je zamrmral.

Že smo pristali.

In ko smo se izkrcali na cesti, ki vodi po svetoči dolini v naselbino, je El Hadži Omar odgrnil svoj beli plašč, previdno, skoro spoštljivo prijel bodalo, katero je nosil skrito ob stegnu in ga pokazal nama, vodoravno ga držeč v rokah.

»To, to je orožje,« je rekel.

Bodalo je bilo dolgo za dve tretjini lakti. Ročaj je bil kratak, pa čvrst in pri-praven za prijem, brez ščitka. Samo po-dolgovat košček bakra je varoval pest. Prikazoval se je rezilo, temno modro, okrašeno z zlatimi čipkami in damašcan-skem načinu, ob rezini čisto golo.

El Hadži Omar je s palcem in kazal-cem potegnil vzdolž kline ob žili. Roka mu je zdrknila prav do osti, katere se je izognila, kot da je šla mimo ognja.

»S temle« je spet spregovoril, »je moj brat na en mah ubil moškega in žensko. Z enim zamahom. To je dober nož.«

Moškega in žensko? Hotela sva izve deti zgodbo.

Maročan se je obotavljal. Nazadnje se je dal prepričati.

Sedli smo na zeleno rušo na ovinku doline, kjer so cvetice preplavljale zemljo. Čudežno bohoto rastlinstvo je bilo z breg-ov: terebinte in pritlikave palme, afriški topoli in drugo drevje. Grmicevje mirt in pinij in vresje, visoko kot drevje, je ob-dajalo pomladno cvetje. Tamariske in vrbe žalujke so se nagibale nad deročim potokom, kjer so trepetali v vetru lovori.

A povest, katero sva slišala v ti raji-ski dolini, je ta-le:

El Hadži Omar je imel brata Mah-muda ben Abd-el-Nebi, ki je bil pred njim kaid, poglavar plemena Sidi Maluk.

Mahmud je imel že tri žene in že dolgo ni mislil več na novo ženitev, ko je spoznal dekle brez doma in se blazno, kar naenkrat zaljubil vanjo.

Ime ji je bilo Džuhura. Džuhura je beseda, ki pomeni: biser. Prišla je iz tuni-zijskih planjav in se je nosila po šegi do-mače vasi: imela je preprosto rdečo ha-ljo, ki je bila preklana na desni, da se je videla v razporku desna grud. Bila je hči pastirja, če je njena mati govorila resni-co, zakaj o obeh ni nihče vedel nič toč-

nega, razen da sta izgledali kot dve nejo-vernici ciganki. Toda nič ni bilo ne na zem-lji, ne v sanjah lepšega od Džuhere.

Tako ni bil Mahmud čisto brezumen, temveč bolj nesrečen in proklet tisti dan, ko je srečal na cesti to dekle, zakaj hodila je z odkritim obrazom in vsakdo je mo-gel videti njena usta. In kaj ni bilo to dovolj, da je postal človek nesrečen? Či-sto naravno je bilo, da jo je Mahmud odpeljal seboj, sprva da jo je imel, kes-neje jo je pa vzel za ženo, da bi ga lju-bila, če bo Alahu všeč. Toda Alahu ni bilo prav.

Džuhura ni dala Mahmudu nič dru-gega kot svoje vitko in neobčutljivo telo. Zato je pa prejela od njega vse, celo to, da se je ločil od prvih treh žena in da je ločitvi pritrldil sam kadi. Zagospodovala je povsem nad njim in nad vso hišo. In ko ni bilo nič več, kar bi bila mogla pre-magati, je pozelela še več, pozelela tudi druge moške.

Kakšni so bili njeni ljubimci? In kdo bi jih mogel prešteti? Ni še imel noben poglavar našega plemena žene, ki bi se bila tako izgubila. Zvečer je hodila na ravno streho svojega doma z odkritim obrazom in z napol razpetim oblačilom. In če jo je opazil možki, se mu je na-smehnila, namesto da bi bila pobegnila. Mladenci iz plemena so drug za drugim

praznih. Hišni posestniki zahtevajo za stanovanje, obstoječe iz ene kuhinje in sobe brez vsakih drugih udobnosti, najmanj 500 Din, a mnogi celo 600 do 700 Din. Za dvosobno stanovanje zahtevajo 800 do 1000 Din, za trisobno 1200 do 1300 Din. Kako more nižji državni uslužbenec ali delavec plačevati tako najemnino? Zato ni čuda, da je v Ljubljani najmanj 300 stanovanj že več mesecev praznih. Nekatera stanovanja so celo prazna, odkar je bila ukinjena stanovanjska zaščita. Znan je primer, da zahteva hišna posestnica v zapadnem delu mesta za skromno podstrešno stanovanje, obstoječe iz sobe in kuhinje, celih 600 Din. Za to stanovanje se je zanimalo že nad 25 strank, ki so posestnico prosile, naj nekoliko zniža najemnino. Odgovorila jim je: »Naj pa ostane prazno!«

Čudno je tudi postopanje nekatere hišnih posestnikov pri določitvi vodarine najemnikom. Najemnikom zaračunajo kar za 100% višjo vodarino, kakor bi jo smeli. Neki hišni posestnik je plačal mestnemu magistratu za eno četrtletje na vodarini 65 Din, strankam je pa zaračunal mesečno 50 do 80 Din!«

Stanovanjski problem je za državno uslužbenstvo izmed najvažnejših. Saj gre četrtina, tudi tretjina (in celo več) njihovih prejemkov za pretirane najemnine. Da jih zmorejo, se morajo državni nameščenci omejevati povsod drugod, pri hrani, obleki in obutvi. Zato je pravična ureditev tega vprašanja nujno potrebna.

Obleke kemično čisti, barva, plisira in ilka tovarna J. O. S. REICH.

Draginjska doklada za otroke.

Stari uradniški zakon iz l. 1923. je poznal posebno doklado za otroke. Po čl. 41. in 42. se je izplačevala ta doklada za zakonske in pozakonjene otroke, če niso imeli dohodkov iz imovine ali osebnega dela in sicer do dovršenega 6. leta starosti po 360 Din na leto, do 12 let po 600 Din, nad 12 let pa po 960 Din na leto. Doklada se je izplačevala po čl. 42. navedenega zakona do polnoletnosti t. j. do dovršenega 21. leta, to pa le pod pogojem, če otrok ni bil že prej preskrbljen.

Izjemoma se je pa ta doklada za otroke izplačevala do konca 23. leta starosti, če se je otrok redno šolal ali pa če je služil pri vojakih redni kadrskega roka.

Če je bil pa polnoletni otrok za vsako delo in pridobivanje telesno ali duševno nesposoben, pa ni imel nobenih drugih dohodkov za vzdrževanje, mu je šla doklada, dokler je bil tako nesposoben, brez omejitve starosti.

V novem uradniškem zakonu analogne določbe ni. Po § 27. je določena za ženo in za otroke rodbinska draginjska doklada po 150 Din. Doklade za otroke po uradniškem zakonu sagem pa nova zakonodaja ne pozna.

Za prejemanje rodbinske draginjske doklade veljajo za aktivne uslužbenec predpisi nove »uredbe o draginjskih dokladah civilnih državnih uslužbencev« od 27. maja 1931., o kateri smo zadnjič podrobno poročali in navedli pogoje za pridobitev pravice do draginjske doklade za otroke.

Za upokojene pa velja tudi zdaj odločba D. R. št. 107.201/1924, še nadalje, dokler finančni minister ne izda nove uredbe, ki bo določila pogoje za prejemanje draginjskih doklad tudi zanje, ker prej navedena nova uredba velja samo za aktivne državne nameščence.

Opozarjamo na današnji oglas

prevoznike tvrde Guštin.

spoznavali, da je vselej sprejela tistega, ki je slučajno prišel mimo. Vodila je vsa kogar, ki ga je privabila, k tesnim vratom na koncu vrta pod gosto rožnato vejavo mandljevega drevesa in nikoli je niso mogli presenetiti.

Tako je nekega večera sredi teh skrivnih ljubimkanj Džuhera spoznala ljubezen.

Prišlo ji je to, kot pride ljubezenski val nad mladeniča, kar naenkrat, v njeno veliko presenečenje. Mladi Abdalah je bil tisti, ki je njeno strast povzdignil do ljubezni. Bil je reven, prav kot je bila ona, in poleti je spal pod milim nebom, pozimi pa v mošaji. Pobegnila je z njim na konju.

Dolge dni je Mahmud iskal njuno sled in je ni našel, zakaj mlada žena je pobegnila v moški obleki, jahala je pa kot star levji lovec. Dasi je bil tako silno obupan, je sklenil Mahmud, da ji priznane in da je ne ubije, čeprav je vedel, da ga bodo zaradi tega zasramovali. Zakaj ljubezen je v nič razblinila vse, kar je bilo ponosa v njem.

Toda ni vedel, da bo videl, kar je moral videti.

Ko je končno na svojem zasledovanju vdrl v sobo prenočišča, kjer je izsledil begunca, sta bila zaljubljenca tako zatopljena vase, da nista slišala ko je

vstopil. Mahmud je dvakrat zaklical: »Džuhera!... Džuhera!...«, nato pa je, ne da bi se zavedal, kaj dela, prebodel z enim samim mahom mladega moža in ženo, tako da se je ost bodala zapičila v pod.

Mož je umrl pri priči. Džuhera je zaklicala s slabotnim glasom, ki je bil pa podoben zamaknjenemu dolgemu kriku. Naenkrat je odprla ugašajoče oči, okrenila glavo in zamrmrala:

»Ah, Mahmud, sam Alah te je poslal... Prosila sem Alaha, naj mi da umreti sredi blaženosti. On sam je oborožil tvojo roko... Ah, Alah! Kako lepa je moja poslednja noč... Ti, Mahmud, boš umrl v bolečinah, star in betežen... Jaz pa odhajam v omotici sreče... Bodi blagoslovljen, Mahmud; bodi blagoslovljen, Mahmud; bodi blagoslovljen...«

In neprestano je do zadnjega diha ponavljala:

»Bodi blagoslovljen, Mahmud; bodi blagoslovljen, blagoslovljen...«

El Hadži Omar je končal povest in vdrugo potegnil bodalo iz nožnice in zadelo se mi je, da vidim na njem nejasne rdeče odseve. Nato smo odšli naprej po cvetoči dolini. Ob naših nogah je arabski paglavec v pesku držal črnega škorpjona, ki je divje vihal strupene klesče.

Majdica v družbi.

Za tako malo damo je velik dogodek, kadar sme povabiti na južino svoje male prijatelje. Tedaj navadno dobra mamica pokrije mizo »kakor za velike«. Kaj zato, če zgleda pri po južini kakor zemljevidna karta. Nič lažjega kot oprati ga s Schichtovim Radionom, pa bo hitro zopet čist in bel.

**SCHICHTOV
RADION
PERE SAM
IN VARUJE PERILO
ZAJAMČENO BREZ KLORA**

Važna razsodba državnega sveta.

Obvezno izpopolnjevanje uslužbenskih listov. — Vračunanje vojaškega kadrskega roka.

Nek državni uslužbenec je vložil proti rešenju finančnega ministrstva, s katerim mu je bila odbita zahteva, naj se mu vračuna v državno službo tudi leto kadrske vojaške službe in naj se to vpiše v njegov uslužbenški list, tožbo na državni svet. Ta je razsodil pod št. 12.176/31 od 3. aprila 1931., da je odločba finančnega ministrstva nezakonita in je to razsodbo utemeljil tako:

»Po členu 115. uradniškega zakona iz leta 1923. je osnovan za vsakega državnega uslužbenca uslužbenški list, ki se vodi zanj, in kjer morajo biti vpisani vsi podatki, katere navaja ta zakonski člen. Kakor ima po tem predpisu oblastvo pravico, da zahteva od uslužbenca, naj predloži potrebne podatke za uslužbenški list, prav tako ima tudi uslužbenec pravico, da zahteva, naj se mu vsi podatki točno vpišejo. In če oblastvo v določenem primeru odbije zahtevo uslužbenca, naj se v uslužbenški list vpišejo neki podatki, a uslužbenec misli, da ima po zakonu pravico, da se ti podatki pravilno vpišejo, je smatrati, da je nastal upravni spor. To tem preje, ker mora uslužbenški list vsebovati vse podatke o uslužbencu, tako da se iz njih more takoj točno ugotoviti službeni položaj dotičnega uslužbenca. V tem primeru, ko je tožilec zahteval, naj se mu v uslužbenški list vpišejo

podatki o njegovi službi med vojno, a je pristojno oblastvo to zahtevo odbilo in o tem obvestilo tožilca, ima torej proti takemu odloku o zavrnitvi zahteve tožilec po zakonu pravico, da vložijo tožbo na državni svet, vsled česar je leta tudi tožbo vzel v pretres.

Če preidemo na materijelno vprašanje, ki je sporno, smatra državni svet, da oblastvo ni postopalo v smislu zakona, ko je od tožilčeve vojaške službe med vojno odbilo 14 mesecev na račun kadrskega roka. Odbijanje kadrskega roka je dopuščeno po zakonu samo tedaj, če je uslužbenec dejanski služil v kadru, ne pa v primeru, če ni služil. Če je bil tožilec od kadrske službe oproščen in rednega roka iz kakršnegakoli razloga ni odslužil, se mu tudi od službe med vojno ne more odbiti doba, katero bi bil on prebil v kadru, če bi bil služil obvezni redni rok.

Uslužbencu, če dejanski ni služil v kadru, se mora torej vsa doba vojaške službe med vojno, ne oziraje se na kader, vpisati v uslužbenški list kot vojaška služba v vojni, in sicer po potrdilu ministrstva za vojsko in mornarico Adj. št. 23.012 od 17. avgusta 1928. Ker je pa oblastvo ravnalo drugače in z izpodbijano rešitvijo zavrnilo tožilčovo zahtevo, naj se ta napaka popravi, je ta rešitev nepravilna in se mora zato razveljaviti.«

Vestnik.

Naš najvažnejši problem. Današnja številka smo namenili vprašanju draginje, ki je danes — bolj ko kdaj prej — življenjskega pomena za vse državnega uslužbenstva. Želimo, da se k vprašanju oglasi z nasveti, mnenji in predlogi čim več prijateljev našega lista, ki si je že od nekdanj vestno in vztrajno prizadeval prepričati vse državne nameščence, da je njihova resnična rešitev in gmotna osamosvojitve le v gospodarski samopomoči. Naj vsa stanovska uradniška združenja razmišljajo o ti velevažni nalogi, ki zahteva nujne rešitve.

Glavna skupščina Jugoslovanskega učiteljskega združenja. V dneh 23., 24. in 25. avgusta se bo vršila v Beogradu glavna skupščina JUU. Dne 22. avgusta se bo pa vršila seja glavnega odbora istega združenja. Prometno ministrstvo je dovolilo udeležencem četrtinsko vožnjo.

Za izpremembo pravil JUU. Na zadnji banovinski skupščini Jugoslovanskega učiteljskega združenja v Ljubljani je bil sprejet naslednji sklep: »Izpremeni naj se § 2., odst. 3. pravil JUU in izda poslovnik k pravilom v tem smislu, da se dovoli obstoj tudi onim učiteljskim društvom, ki nimajo svojega sedeža na sedežu sreskega šolskega nadzornika. Predsedstvo sekcije naj takoj odpošlje ta predlog glavni upravi JUU kot nujen, da bo ta zadeva do glavne skupščine urejena.«

Zmanjšanje potnih pavšalov in nagrad železničarjev. Prometno ministrstvo je odločilo, da se tudi za proračunsko leto 1931./32. zmanjšajo potni pavšali po pravilnikih o postranskih pristojbinah vsem uslužbencem

razen šefom sekcij, in sicer za 25%. To se je zgodilo zato, ker v letošnjem proračunu ni zadosti kredita za izplačilo potnega pavšala in nagrad za povečano produkcijo.

Razporeditev prometnega osebja. Prometno ministrstvo je izdalo pojasnilo, da se o razporeditvi uslužbencev državnih železnic po novem zakonu o državnem prometnem osebju ne bodo izdali posamični formalni odloki, temveč se bo uvrstitev in prevedba izvršila po določbah zakona samega upravnim putem.

Zdravniški pregled obolelih železničarjev. Po odločbi generalne direkcije državnih železnic bodo v smislu § 86 zakona o državnem prometnem osebju vršili zdravniške preglede železničarjev, ki prosijo za dovolitev bolezniških dopustov, železniški zdravniki, sanitetni šefi in sanitetni referenti kot javni zdravniki, in sicer posamezno ali pa kot člani stalne zdravniške komisije pri generalni direkciji, oziroma pri poedinah oblastnih direkcijah.

Pedagoški tečaj v Mariboru. V dneh 24. do 28. avgusta priredi mariborska Pedagoška centrala kratek informativni tečaj o najvažnejših sodobnih vzgojeslovnih vprašanjih. Trije predavatelji bodo obravnavali individualno psihologijo, dalje se bo predavalo o problemu strnjenega pouka, katerega bo pojasnil strokovnjak iz Dunaja teoretski in praktično. Enako se bo razpravljalo vprašanje poizkusnih šol. Razen tega bo predaval tudi češki strokovnjak univerzitetni profesor dr. Václav Příhoda o organizaciji češkoslovaškega šolstva.

Uradne ure po starem. Ker je ponehala huda vročina, zaradi katere je bilo uradovanje po državnih uradih dopoldne skrajšano za eno uro, državni uradi uradujejo od 3. avgusta dalje spet od 7.30 do 12.30 in od 16. do 18., ob sobotah pa od 7.30 do 13.30. — V dravski banovini se je edino v uradih finančnega resorta uradovalo ves čas neskrajšano po navaden urniku.

Uradne ure pri sodiščih v Ljubljani in na deželi. Po odredbi gospoda predsednika ministrskega sveta so se uvedle zopet prejšnje uradne ure: Ob delavnikih: od 7.30 do 12.30 in od 16. do 18. ure. Ob sobotah: od 7.30 do 13.30 ure. Ob nedeljah in praznikih: od 9. do 11. ure. Vložišče je odprto: Ob delavnikih: od 8. do 12. ure, in od 16. do 17. ure. Ob sobotah: od 8. do 13. ure. Ob nedeljah in praznikih: od 9. do 11. ure. — **Predsedništvo deželnega sodišča v Ljubljani.**

Novi potni listi. Notranje ministristvo je odredilo, da se dosednji potni listi zamenjajo z novimi. Vse upravne oblasti v državi začno 1. septembra izdajati nove potne liste, do čim izgube stari potni listi tega dne veljavnost.

Nove znamke. S 1. septembrom pridejo v promet nove poštne znamke, na katerih bo kraljeva podoba

izdelana v polprofilu na levo, dočim je na sedanjih znamkah obrnjen profil na desno. Znamke bodo označene z napisom Jugoslavija. Izdelala jih je državna tiskarna znamk v Beogradu.

Razpis služb pri ljubljanski železniški direkciji. Uradno se objavlja, da so vsa mesta v železniški upravni službi zasedena in se ne sprejemajo nobene prošnje več.

Nova ljubljanska carinarnica. Ob enem z uradnimi in skladiščnimi prostori nove carinarnice, katero grade na Vilharjevi cesti v Ljubljani, zidajo tudi 5 stanovanjskih objektov za uslužbenstvo carinarnice. V njih bo 26 udobnih stanovanj, večina dvosobnih, vsa pa imajo sobe za služkinje, kopalnice, shrambe in vse druge pritlikline. Stanovanja bodo povsem moderna. V kuhinjo je povsod uveden plin, prav tako v kopalnico. Eno stanovanje bo štirisobno, nekaj pa trisobnih. Obenem zidajo še stražnico za osebe finančne kontrole, v kateri bosta 2 spalnici za moštvo, stanovanje za predstojnika straže in za upravitelja carinskih objektov. Za moštvo bo še jedilnica, kuhinja in umivalnica. S temi stavbami bodo carinski uslužbenci v Ljubljani dobili lepa in ne pretirano draga stanovanja, kar bo tudi omililo splošno stanovanjsko pomanjkanje.

Uradništvo po svetu.

Varčevanje na Češkoslovaškem. Zaradi velikega primanjkljaja v državnem proračunu namerava vlada Češkoslovaške republike uvesti visok davek na vse prejemke, ki znašajo nad 100.000 Kč. Namerava se tudi ustaviti za čas enega leta sprejemanje novih državnih uslužbencev, obenem naj se pa za isto dobo ustavi za vse državne nameščence sleherni predovanje. Kot zadnje sredstvo proučuje vlada možnost splošnega znižanja uradniških plač.

Znižanje plač angleškim učiteljem. Ker je pričakovati, da bo angleški državni proračun končal letos z znatnim primanjkljajem, je vlada predložila parlamentu predlog, naj se znižajo državni izdatki. V prvi vrsti naj bi se znižale plače in pokojnine, postavke za vojsko, javna dela in socialne dajatve. Znižale naj bi se pa posebno učiteljske plače, kar bi obenem z omejitvijo izdatkov za šolstvo in z zvišanjem šolskih pristojbin značilo prihranek 13.000.000 funtov.

»Gospa« ali »gospodična«? Zvečer za nemških ženskih društev je predložila nemškemu notranjemu ministristvu prošnjo, naj se v uradnem poslovanju vse ženske nazivajo z nazivom »gospa«, ne glede na to, da-li so poročene ali ne. V utemeljevanju navaja vlogo, da je razlikovanje v nazivu gospa ali gospodična nesposodno in današnjim razmeram, ko že ogromna večina žensk postaja gospodarski neodvisna, neprimerno.

Redukcija uradništva na Poljskem. Z mesecem avgustom so v Poljski republiki pričeli reducirati državno uradništvo. Opuščenih je bilo med drugim 1900 učiteljskih moči. Vse kaže, da bo treba zapreti okoli 2000 šol.

Zase dela, kdor dela za »Naš Glas«. Širite ga, naročajte ga, podpirajte ga!

Zdravstveni drobiž.

Zlatenica. Pri zlatenici mora biti dieta zelo nežna in rahla (čaj, žemlje, mleko, meso, rahla zelenjava, kompot, lahke močnate jedi); ne smeš pa uživati — ker prebavna sila žolča takrat ne deluje — nobene maščobe (mleko, surovo maslo, slanina, olje, rumenjak itd.). Navadno predpiše zdravnik ob zlatenici tudi karlovarsko kuro za odstranitev spremljajočega jo črevesnega katara. Nadležna srbečica kože se omili z večkratnim potipkanjem kože z enoodstotnim mentolspiratom ali z dalj časa trajajočimi toplimi kopelmi.

Spanje. V spanju je vse presnavljanje zmanjšano, temperatura se nekoliko zniža, žleze slinavke omejijo v spanju svoje delo, in postane zato pri zdravem človeku ustna sluznica suha. Suha usta so star znan znak spanja, prav tako kot suhe oči, kar je povzročeno po omejenem delovanju solznih žlez. Samo znojne žleze (znojnice) delujejo tudi v spanju in večkrat celo v ojačeni izmeri.

(Iz »Zdravja«).

Zase dela, kdor dela za »Naš Glas«!

Priporočamo tvrdko
M. Tičar, Ljubljana
za nakup vseh pisarniških
in šolskih potrebščin.

Kupujte svoje potrebščine
pri tvrdkah ki inserirajo
v »NAŠEM GLASU«

L. Mikuš

Ljubljana, Mestni trg 15
priporoča svojo zalogo

dežnikov ter sprehajalnih palic
Popravila se izvršujejo točno in solidno

Priporoča se
I. ČERNE
Ljubljana, Dunajska cesta 28
Zaloga pohištva
in tapetništvo.

Najboljši
šivalni stroji in
kolosa znamke
GRITZNER in ADLER
ter švicarski ple
tilni stroji, Dubled
za rodbino, obrt
in industrijo
Josipa
Petelinca
LJUBLJANA, blizu Prešernovega spomenika. Telefon 2913.
Pouk v vezanju brezplačen. Večletna garancija.
Delavnica za popravila.

SELITVE, oziroma PREVOZ

pohištva obavlja po zmernih cenah ter daje pri
plačilu državnim nameščencem ugodne pogoje
Draga Guštin, Moste -- Ljubljana
Prvo splošno prevoznništvo z brzovoznimi avtomobili
Telefon: 3162 in 2942 Brzovozni naslov: D. Guštin, Moste-Ljubljana

Telefonska štev. 2412 Štev. pošt. hran. 11.165
Vzajemna posojilnica v Ljubljani
r. z. z. o. z.
Miklošičeva cesta 7

v lastni palači, dovoljuje pod ugodnimi pogoji vsakovrstne kredite in posojila državnim uslužbencem proti poroštvu, zaznambi na prejemke, zastavi življenjskih polic in vrednostnih listin ter vknjižbi na posestva. Odplačilo v mesečnih obrokih. Uradne ure od 8.—2.

Veletrgovina
A. ŠARABON
V LJUBLJANI

priporoča špecerijsko blago, raznovrstno žganje, moko in
deželne pridelke. Raznovrstno rudninsko vodo.

Mestna hranilnica ljubljanska

LJUBLJANA, Prešernova ulica št. 3
je največja regulativna hranilnica v Jugoslaviji.

Ima vlog nad 430.000.000 Din.

Za vse vloge jamči ljubljanska mestna občina z vsem svojim premoženjem in z davčno močjo.

Vloge se sprejemajo na knjižice in na tekoči račun. Naložbe proti odpovedi se obrestujejo po dogovoru kar najbolj ugodno.

POSOJILA se dovoljujejo na posestva, menice in vrednostne papirje čim najceneje.

Za male trgovce in obrtnike obstoji pri hranilnici kreditno društvo, za pupilne naložbe pa sodni depozitni oddelek.

Za varčevanje mladine izdaja domače hranilnike, za pošiljanje denarja po pošti pa svoje položnice.

TELEFON ŠTEV. 2016 in 2616.

Poštni čekovni račun št. 10.533.

Uradne ure za stranke so od 8. do 12. in pol.

A. & E. Skabernè, Ljubljana

Velika izbira češkega in angleškega sukna.

Krojaški atelje

FRAN IGLIČ, LJUBLJANA
Pražakova ulica.

Izdeluje se za dame in gospode po najnovejših krojih. — Lastna zaloga modnega blaga. — Uradnikom znaten popust ali na obroke.

Knjigarna Učiteljske tiskarne

v Ljubljani

Franciškaška

ulica 6

TELEFON ŠT. 3397
RAČUN POŠTNE
HRANIL ŠT. 10.761

priporoča cenj. občinstvu svojo zalogo vseh pisarniških in šolskih potrebščin. Lastna izdelovalnica šol. zvezkov. Knjigarna sprejema naročbe na knjige iz inozemstva, na vse domače in inozemske liste, revije itd. Velika izbira razglednic in slik. Cene solidne! Postrežba točna! Zahtevajte cenik!

C. J. HAMANN
Ljubljana

Vam nudi najsolidnejši vir nakupa perila, opreme nevest in novorojenčkov, perila, modnih potrebščin - Predtiskarja modernih ročnih del.